

Vlaams
Parlement

ingediend op **1338** (2017-2018) – Nr. 2
23 november 2017 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door Sabine Vermeulen

over de beleidsbrief

Landbouw en Visserij
2017-2018

Samenstelling van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid:

Voorzitter: Jos De Meyer.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Jelle Engelbosch, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Sabine Vermeulen, Peter Wouters;

Jos De Meyer, Bart Dochy, Tinne Rombouts, Johan Verstreken;

Herman De Croo, Francesco Vanderjeugd;

Els Robeyns, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Vera Celis, Matthias Diependaele, Bert Maertens, Marius Meremans, Wilfried Vandaele,

Tine van der Vloet;

Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Michel Doomst, Jan Durnez;

Lydia Peeters, Freya Saeys;

Rob Beenders, Kurt De Loor;

Johan Danen.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin.

Documenten in het dossier:

1338 (2017-2018) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

I.	Toelichting van de beleidsbrief	4
1.	SD 1. Duurzame bedrijfsvoering wordt voorop gezet in de Flanders Food Valley	4
2.	SD 2. Flanders Agrofood Valley wordt op de kaart gezet in binnen- en buitenland.....	5
3.	SD 3. De agrofoodketen staat sterk in Vlaanderen	5
4.	SD 4. Flanders Agrofood Valley houdt rekening met zijn omgeving.....	5
5.	SD 5. Innovatie is de sleutel van de toekomst van Flanders Agrofood Valley	6
6.	SD 6. De overheid als partner van Flanders Agrofood Valley	7
7.	SD 7. Het Vlaamse platteland verdient een specifiek beleid	7
II.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	7
III.	Antwoorden van minister Joke Schauvliege en bijkomende opmerkingen van de commissieleden	11
1.	Afschaffing van de landbouwvennootschap	11
2.	Beheersen van waterschaarste en wateroverlast	11
3.	Geen bepalingen over loonwerkers in de beleidsbrief Landbouw en Visserij	12
4.	Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie en de federale bevraging over ggo's	12
5.	Welzijn van nutsdieren	13
6.	Startersinitiatieven voor jonge boeren naast het project Groene Kring..	13
7.	Aanpassen van de Pachtwet	13
8.	Gebruik van voedselreststromen	14
9.	Sojateelt in Vlaanderen.....	14
10.	Afstemming binnen de kennisketen inzake innovaties	14
11.	De overheid als partner: promotiecampagne PDPO III	14
12.	'Boeren op een kruispunt'	15
13.	Vleesveehouderij en sanctioneren van overtredingen van de black box	15
14.	Een fair inkomen voor de land- en tuinbouw en de positie tegenover de retail.....	16
15.	Vorbereiden van de brexit in het belang van onder andere de Vlaamse visserij.....	16
16.	Uitvoering van de resolutie over recreatieve zeevisserij	16
17.	Valorisatie van duurzaam gevangen vis en wetenschappelijk onderbouwde trajecten	17
18.	Interregproject Sustrafish en de rol van Vlaanderen	17
19.	Nieuwe softwaretoepassing in de visserij	17
20.	Pulsvisserij.....	18
21.	Aanlandplicht, uitzonderingsregels en het betrekken van de vissers	18
	Gebruikte afkortingen	19

De Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besprak op 8 en 15 november 2017 de beleidsbrief Landbouw en Visserij 2017-2018.

I. Toelichting van de beleidsbrief

Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, deelt mee dat de beleidsbrief een uitgebreide toelichting bevat van alle strategische en operationele doelstellingen. Bij de mondelinge toelichting zal de minister enkel focussen op enkele elementen uit de beleidsbrief.

1. SD 1. Duurzame bedrijfsvoering wordt voorop gezet in de Flanders Food Valley

Een belangrijk aspect van de duurzame bedrijfsvoering in Flanders Food Valley wordt mee aangestuurd vanuit het gemeenschappelijk landbouwbeleid binnen Europa waarvoor een nieuwe toekomstvisie wordt uitgewerkt. Europees commissaris Hogan komt eind november 2017 met een beleidsvisie die voor het eerst zal worden besproken in de Europese Raad van december. Het vervolgttraject bestaat uit verschillende stappen waarbij de wetsvoorstellen natuurlijk essentieel zijn, maar waar de besprekingen van het Europees budget ook een grote impact op zullen hebben. Het meerjarig financieel kader zal met andere woorden bepalen hoe het gemeenschappelijk landbouwbeleid er in de toekomst kan uitzien. De brexit zal uiteraard een grote impact hebben op het beleid en de financiering ervan.

De officiële timing van het GLB-traject plant een formulering van de Europese beleidsvisie op 29 november 2017, het impact assessment in het voorjaar 2018, de wetsvoorstellen van commissaris Hogan in het najaar 2018 en het politieke akkoord van het Europees Parlement en de Raad, samen met de uitvoeringsplannen in 2019. Dit is uiteraard een ruwe timing die in de praktijk nog vertraging kan oplopen.

De inbreng van Vlaanderen in het GLB ligt onder andere bij het benadrukken van het belang van opvangen van de marktrisico's en dus inkomenszekerheid geven aan de Europese boeren. De klimaat- en andere leefmilieuthema's worden door Vlaanderen eveneens hoog op de agenda van het algemeen beleid en het specifieke landbouwbeleid geplaatst. Vlaanderen benadrukt ook het belang van de instroom van jonge landbouwers om het landbouwbeleid en de voedselzekerheid op langere termijn te waarborgen en stelt in het algemeen ook maatwerk voorop. Vlaanderen verzet zich tegen het one-size-fits-all-beleid op Europees niveau en wenst eigen regionale accenten te kunnen leggen.

Zoals reeds werd aangegeven zal de brexit een grote impact hebben, zowel op de Europese meerjarenbegroting als op de handelsbetrekkingen. Dat geldt eveneens voor de Europese handelsakkoorden met derde landen die uiteraard ook een impact kunnen hebben op de Vlaamse landbouw.

De instroom van jonge landbouwers is een belangrijk aandachtspunt voor Vlaanderen. Binnen het GLB wordt hier sterk op ingezet via vestigingssteun voor startende boeren. Daarnaast is er voor hen een top-uptoeslag van 25 percent bovenop de bedrijfstoeslag. Jonge landbouwers krijgen ook een hogere quotering die hen een grotere voorrang geeft bij investeringssteun. Er werd ook een nieuw project opgezet met Groene Kring om internationale stages voor jonge boeren toe te laten.

Een duurzame bedrijfsvoering is enkel mogelijk indien de prijschrisissen zoveel als mogelijk worden beperkt. Voor diverse sectoren werden reeds actieplannen

uitgetekend en er werden rondetafels georganiseerd voor zuivel, varkens en hardfruit. Op deze wijze werden toekomstplannen uitgetekend voor sectoren die het de voorbije jaren moeilijk hebben gehad. Al deze plannen zijn in uitvoering en de stand van zaken kan worden opgevolgd via de website van het departement.

Natuurrampen kunnen moeilijk worden vermeden, maar de gevolgen ervan moeten worden beperkt. In 2018 en 2019 zullen de dossiers worden afgehandeld in het kader van de vorst- en droogteschade in 2017. Daarnaast werkt de minister aan een subsidieregeling voor wie een brede weersverzekering neemt. Samen met de minister-president wordt ook een vernieuwde werking van de rampenfonds in het algemeen en van het Landbouwrampenfonds in het bijzonder op punt gesteld.

2. SD 2. Flanders Agrofood Valley wordt op de kaart gezet in binnen- en buitenland

De VLAM verzorgt de marketing voor de landbouw en de visserij en zal op 6 december 2017 zijn werking en jaarprogramma in de commissie komen voorstellen, zodat de minister nu met een beperkte toelichting kan volstaan. Het binnenlands programma is voornamelijk gestoeld op het concept 'lekker van bij ons'. In het buitenland gaat de VLAM op zoek naar extra afzetkanalen. Qua Europese cofinanciering is Vlaanderen weer bij de beste leerlingen en werden negen programma's goedgekeurd waarvan zes direct in uitvoering kunnen gaan en drie op de reservelijst staan.

De minister is verheugd over de forse groei van de biolandbouw sinds 2005, waarover reeds gecommuniceerd werd in het jaarverslag eerder dit jaar. Intussen werkt de minister samen met de volledige sector aan een nieuw strategisch plan dat begin 2018 zal worden bekendgemaakt. Daarin zal de overheidssteun nog meer op maat van de biolandbouw worden toegespitst, met minder overhead en meer aandacht voor de biolandbouw op het terrein zelf.

3. SD 3. De agrofoodketen staat sterk in Vlaanderen

In 2016 werd de Foodpilot van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek erkend om in het kader van KRATOS advies te geven over de verwerkingsmogelijkheden van producten. Er wordt raad gegeven op maat van de aanvrager met de module 'raad op maat'. Dat gaat bijvoorbeeld over het vacuüm trekken van producten of het kwalitatief bewaren van producten die op het bedrijf werden gecreëerd. De resultaten zijn bemoedigend en op deze wijze komen de bedrijven ook beter in contact met ILVO.

'Oog voor lekkers' is de nieuwe regeling voor het verdelen van fruit en melk op school. De regeling werd uitgewerkt samen met de ministers Hilde Crevits en Jo Vandeuren en heeft een aantal nieuwe elementen. Er is geen verplichte cofinanciering meer door ouders, minder administratieve lasten voor de school, en scholen met veel kwetsbare leerlingen kunnen voor twintig weken deelnemen in het project waar dit voor andere scholen werd vastgelegd op tien weken.

4. SD 4. Flanders Agrofood Valley houdt rekening met zijn omgeving

De minister benadrukt dat de omgevingsfactoren belangrijk zijn voor de landbouw, maar dat de landbouwer bewust ook meer en meer rekening houdt met de impact van zijn bedrijf op het milieu. De landbouwsector zal actief bijdragen aan de Klimaatvisie 2050 die eind 2017 zal worden opgemaakt. De middelen uit het Vlaams Klimaatfonds zullen worden aangewend via maatregelen om de sector steeds duurzamer te maken.

Enerpedia 2.0 werd opgestart. Daarbij wordt advies gegeven over energiezuinig beheer op maat van de bedrijven. Via VLIF zijn bovendien bijkomende klimaatinvesteringen mogelijk.

De minister werkt dit jaar ook aan de sensibilisering op het vlak van praktijkrijpe broeikasgasreducerende technieken in de Vlaamse land- en tuinbouw. Er wordt ook een praktijkgids ontwikkeld, er is aandacht voor verder praktijkonderzoek en onderzoek naar koolstofopslag in de bodem.

Het zuinig waterbeheer wordt steeds belangrijker in de moderne land- en tuinbouw. Er werd een watercoördinator aangesteld en een praktijkgids ontwikkeld voor een efficiënt waterbeheer. In deze gids wordt aandacht besteed aan de kwaliteit en kwantiteit van het aan te wenden water.

Het landbouwbeleid heeft uiteraard een bijzondere aandacht voor de mestproblematiek. De maatregelen die in dit kader worden genomen, komen aan bod in de beleidsbrief Omgeving 2017-2018 (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1339/1).

5. SD 5. Innovatie is de sleutel van de toekomst van Flanders Agrofood Valley

Voor het beleidsdomein Visserij wijst de minister op de uitdagingen van de aanlandplicht en de zogenaamde chokespecies. Daarom blijft zij verder inzetten op overlevingsonderzoek. De minister wil ook meer inzicht verwerven hoe vanuit de visserij kan worden bijgedragen aan het voldoen aan de aanlandplicht. Dit kan bijvoorbeeld door dataverzameling en -analyse, met een optimale spreiding van de Belgische vissersvloot als doel. Dit is nodig in het kader van ecologisch verantwoord vissen en tegelijkertijd om de economische rentabiliteit van de vissersvloot te waarborgen. Deze inzichten kunnen mogelijk bijdragen tot de ontwikkeling van technische innovaties in de visserijmethode.

Het Europees programma voor maritieme zaken en zeevisserij is in volle uitvoering. Dit jaar werden diverse projecten goedgekeurd, waaronder ook de opvolger van VALDUVIS, waarbij de inspanningen die de reders en vissers doen voor duurzaamheid, ook zichtbaar worden voor de kopers.

Innovatie blijft een belangrijk speerpunt in het beleid via allerhande initiatieven. De minister verwijst naar de VLIF-projectsteun voor innovaties, waarvan in 2018 de derde oproep zal doorgaan. Verder is er het Europees Innovatiepartnerschap waar Vlaanderen dit jaar extra EIP's had omdat het Europees crisisbudget voor de dierlijke sectoren ook deels via deze maatregel werd besteed. Het is immers belangrijk om innovatieve ideeën uit te werken voor problemen waar men op bedrijfsniveau mee wordt geconfronteerd. In het EIP-programma werd 45.000 euro voorzien voor 15 operationele groepen. Deze groepen worden gevormd door samenwerkingen in de keten tussen landbouwers, onderzoekers en andere schakels, om oplossingen te zoeken voor bepaalde problemen die in de praktijk kunnen worden uitgevoerd. Deze samenwerkingen kunnen via het EIP worden ondersteund.

Voor PDPO-demoprojecten werd 800.000 euro uitgetrokken voor 8 projecten. Deze projecten tonen aan de landbouwers hoe ze nieuwe technieken kunnen toepassen op hun bedrijven. Europees commissaris Hogan was hiervan onder de indruk bij zijn recent bezoek aan Pcfruit te Sint-Truiden als proefcentrum voor de fruitteelt.

De minister voorziet ook ondersteuning van publiek-private samenwerking, bijvoorbeeld voor de sojateelt. Na intensief onderzoek kon de eigen sojateelt

vorig jaar van start gaan, waardoor eigen producenten rechtstreeks kunnen leveren aan een belangrijk Vlaams bedrijf dat sojaproducten maakt.

Ook ILVO zet verder in op innovatie. Dit gebeurt onder andere door internationale onderzoekscalls en door belangrijk onderzoek naar een duurzame landbouw-, visserij- en voedselproductie waarop een toekomstgericht beleid kan worden gebouwd.

6. SD 6. De overheid als partner van Flanders Agrofood Valley

De Vlaamse overheid zal altijd een partner blijven van de Flanders Agrofood Valley door de correcte en snelle uitvoering van het GLB mogelijk te maken, maar ook door een performante overheid te zijn. Dit betekent dat elektronische afhandeling van dossiers essentieel is, zowel intern als met de doelgroep. De EU beaamt dat dit e-loketsysteem voor de landbouw behoorlijk werkt. Hierdoor kon het aantal plaatscontroles dat Vlaanderen verplicht moet uitvoeren bij de landbouwers, aanzienlijk worden verlaagd van 5 naar 3 percent. Dat is zowel positief voor de administratie als voor de landbouwers zelf.

7. SD 7. Het Vlaamse platteland verdient een specifiek beleid

In het kader van het plattelandsbeleid worden dit werkjaar diverse initiatieven ondersteund, zowel rond paarden, volkstuinen als de verdere ondersteuning van het landelijk infopunt Vrouwen.

De dorpenwedstrijd werd in het voorjaar van 2017 gelanceerd. De winnaar zal kunnen deelnemen aan een Europese wedstrijd voor het beste dorp. Daarnaast werden ook diverse workshops over dorpen gehouden. De resultaten zullen dit werkjaar worden samengebracht en in een beleidstekst rond dorpen worden gebundeld.

Het Plattelandsfonds werd geïntegreerd in een nieuw investeringsfonds en wordt door minister Liesbeth Homans verder uitgerold richting de plattelandsgemeenten.

II. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

Francesco Vanderjeugd stelt vast dat het landbouw- en visserijbeleid met de brexit en de strenge klimaatdoelstellingen voor belangrijke uitdagingen staat, samen met het bewaken van de voedselveiligheid. De beleidsbrief speelt hier grotendeels op in, maar waakzaamheid is geboden. Het in kaart brengen van het antibioticagebruik is in elk geval een belangrijk stap in het bewaken van de voedselveiligheid.

Een modernisering van de pachtwetgeving is noodzakelijk, maar de beleidsbrief bevat hierover slechts een beperkte passage. In de nieuwe Pachtwet moet in elk geval de mogelijkheid voor korte pachten worden opgenomen, naast incentives zoals het verlagen van schenkingsrechten in ruil voor gronden die op langere termijn in pacht worden gegeven. De genderneutraliteit moet worden bewaakt en pachters moeten de teeltvrije keuze kunnen behouden.

Op federaal vlak wordt gewerkt aan een hervorming van de vennootschappen. Federaal minister Geens sloot niet uit dat de juridische vorm van de landbouwvennootschap kan verdwijnen. Welke impact kan dit hebben op de werking van onze landbouwbedrijven?

De brexit zal zonder twijfel zijn invloed hebben op het GLB en de beschikbare middelen. Hopelijk kan de Europese timing worden behouden met concrete uitvoeringsplannen in 2019 of 2020.

De minister werkt aan een subsidieregeling voor wie een brede weersverzekering neemt. Francesco Vanderjeugd gaat ervan uit dat de minister met de verzekeringssector zal overleggen en onderhandelen om interessante en betaalbare verzekeringen te bekomen.

De voorbije zomer toonde aan dat watermanagement en het bufferen van water echt noodzakelijk zijn geworden. De beleidsbrief vermeldt deze thema's, maar blijft eerder vaag over de concrete uitwerking. Het is niet duidelijk wat de passage inhoudt over het onderzoeken van meer samenwerkingsmogelijkheden tussen landbouw en milieu. Worden hierbij zowel waterschaarste als wateroverlast meegenomen? Welke doelstellingen en acties werden afgebakend?

De sector leverde reeds heel wat inspanningen om tot een duurzame visserij te komen. Vlaanderen vervult hierin een voorbeeldrol, al blijft het moeilijk om de verplichtingen inzake de aanlandplicht na te leven. Daarom is het nodig om de wettelijke uitzonderingen goed bekend te maken en te behouden. Een ander aandachtspunt is een goede afbakening tussen de professionele kleinschalige visserij en de recreatieve visserij. Dat is belangrijk voor het uitwerken van de korte keten en het aan de man brengen van eigen producten.

Francesco Vanderjeugd verwijst naar de resolutie betreffende de schaalverandering en differentiatie in de land- en tuinbouwsector die in het Vlaams Parlement werd aangenomen (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 836/4). Een van de aspecten was de vraag om de bijdrage van de loonwerkers in kaart te brengen. Kan de minister hier meer informatie over geven?

De minister pleit voor een pragmatische aanpak van ggo's, gebaseerd op wetenschappelijke gegevens. Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie zal een nieuw project lanceren rond het kweken van maïs in Wetteren. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen zou een bevraging doen over onder andere ggo's. Hoe staat de minister tegenover beide initiatieven?

Dierenwelzijn behoort tot de bevoegdheid van minister Ben Weyts. In een recent nieuwsbericht over de toestand in kippenkwekerijen stelde hij dat de getoonde wantoestanden nu eenmaal eigen zijn aan industriële kwekerijen. Spijtig genoeg ontbrak de nuance dat een bepaalde situatie niet gelijkstaat met het beeld van de hele sector. Hij ging met zijn oproep naar de consumenten ook buiten het regeerakkoord over wat is afgesproken in de Europese level playing fields over het welzijn van nutsdieren. Kan minister Schauvliege hierover haar eigen standpunt meedelen?

Sabine Vermeulen leest in de beleidsbrief dat het departement een analyserapport heeft opgemaakt over het inschatten van de gevolgen van de brexit voor de visserijsector. Wat zijn de krachtlijnen van dit rapport en is het reeds algemeen beschikbaar?

De resolutie betreffende monitoring en regelgeving van de recreatieve zeevisserij (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 899/3) werd niet opgenomen in het overzicht van resoluties als bijlage bij de beleidsbrief. Een jaar na het aannemen van de resolutie door het Vlaams Parlement had Sabine Vermeulen hiervoor toch enige aandacht verwacht. De datacollectie en de monitoring lopen reeds. Hoe ver staat het met de lacunes in de wetgeving die moeten worden opgespoord? Wat deed de minister met de andere aanbevelingen in de resolutie?

Er zou een duurzaamheidstraject worden opgestart dat moet leiden tot een duurzaamheidsindicatie van de vis die wordt verhandeld op de veilklok. Het is niet duidelijk of het een nieuw project betreft, of het reeds bestaande MaViTrans-project als uitloper van VALDUVIS.

Wat is de stand van zaken over het Interregproject Sustrafish, als VALDUVIS-project dat zal worden uitgerold in andere lidstaten? De uitwerking van Sustrafish lukte in het verleden niet zo goed, maar er zou een vernieuwde aanpak zijn. Welke bijdrage levert Vlaanderen hieraan en heeft Vlaanderen hierin een leidende positie aangezien het over VALDUVIS gaat?

Er zal werk worden gemaakt van een nieuwe softwaretoepassing voor het visserijcontrolesysteem in het kader van de administratieve vereenvoudiging. Het logboek zou volledig digitaal worden. Gaat dit over het elektronisch aanmeldings- en registratiesysteem dat reeds een aantal jaren bestaat maar nog niet volledig op punt staat, of is het een volledig nieuw systeem?

In de beleidsnota en de eerste beleidsbrieven was er geen spoor te bekennen over vermindering van het antibioticagebruik. In de voorliggende beleidsbrief staat een hele paragraaf over dit onderwerp, wat al een hele verbetering is. Er wordt ook aandacht besteed aan de opvolging van de resolutie betreffende antibioticagebruik bij nutsdieren (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 572/3). Hopelijk wordt alles keurig uitgevoerd zodat Vlaanderen echt de strijd aanbindt tegen antibioticaresistentie.

Steve Vandenberghe verwijst eveneens naar de gevolgen van de brexit voor de Europese visserij. Groot-Brittannië wil een einde maken aan de London Fisheries Convention waardoor onze vissers op termijn niet meer kunnen vissen in een strook van tien tot twintig kilometer voor de Britse kust. 52 percent van de vangst en 59 percent van de omzet van de Belgische visserij komt uit die Britse wateren. Qua tewerkstelling zijn een 2000-tal jobs in gevaar. De visserij komt momenteel echter nog niet aan bod in de onderhandelingen over de brexit. Negen Europese landen zouden zich reeds hebben verenigd in een European Fisheries Association. Welke rol kan de minister spelen in de nakende onderhandelingen?

Om de visserij duurzaam te ontwikkelen worden reders gestimuleerd om deel te nemen aan wetenschappelijk onderbouwde verbetertrajecten waarin ze worden begeleid en waarbij vaartuigspecifieke adviezen worden uitgewerkt. Op welke wijze worden reders gestimuleerd om deel te nemen aan die verbetertrajecten, hoeveel reders nemen deel en wat zijn de Vlaamse doelstellingen?

Inzake het exploreren van duurzame alternatieven in de visserij ontwikkelt het TECHVIS-project voor de garnaalvissers een verbeterde techniek voor pulsvisserij. De minister heeft voor de Europese visserij gepleit voor de start van een projectronde pulsvisserij in de noordwestelijke wateren in het kader van een onderzoek naar duurzame alternatieven voor het traditionele boomkor in onze visserijgebieden. Hierbij zal ILVO instaan voor de wetenschappelijke begeleiding. Is het de bedoeling dat alle Vlaamse garnaalvissers deelnemen aan dit project en wanneer kunnen er resultaten worden verwacht?

Inzake zeevisserij en aquacultuur streeft het hervormde gemeenschappelijke visserijbeleid ernaar om visbestanden gezond te houden, door onder meer een aanlandplicht voor alle vangsten waarvoor quota bestaan. Omdat dit kan resulteren in ongewenste visserijsterfte doordat de vis na teruggooi geen overlevingskansen meer heeft, is een uitzonderingsregeling mogelijk. Daarom wordt ingezet op overleving en het inschatten van overleving, het opvolgen van ontwikkelingen in het internationaal overlevingsonderzoek en het verder

onderbouwen van overlevingsresultaten voor het verlenen van sector- en beleidsondersteunend wetenschappelijk advies. De minister wenst ook inzichten te verwerven hoe kan worden bijgedragen om te voldoen aan de aanlandplicht voor dataverzameling en analyses, met als doel de optimale spreiding van de Belgische vissersvloot in het kader van ecologisch verantwoord vissen en tegelijkertijd ook de economische rendabiliteit van de Belgische vissersvloot te waarborgen. Deze inzichten kunnen mogelijk bijdragen tot het ontwikkelen van technische innovaties in de Belgische visserijmethode. De meest beloftevolle innovatie om overleving te verhogen of om de vangst van knelpuntsoorten en bijvangst in boomkorvisserij te reduceren, zullen worden getest en doorontwikkeld aan boord van commerciële vaartuigen. De aanlandplicht zorgt nog steeds voor heel wat ongerustheid bij de Vlaamse vissers. Vandaar de vraag op welke wijze de vissers zullen worden betrokken bij initiatieven.

Kan de minister tot slot meer informatie geven over de nieuwe toepassing voor het visserijcontrolesysteem?

Bart Dochy merkt in de beleidsbrief heel wat ambitie, ook op langere termijn. Een langetermijnvisie is immers zeer belangrijk om de continuïteit in het beleid te waarborgen. Door de samenwerking met Groene Kring en het aanbieden van stages voor jonge boeren wordt de basis gelegd voor een gewaarborgde instroom en internationale expertise. Zijn er nog andere initiatieven om jonge mensen aan te trekken tot het beroep van landbouwer en hen hierin te begeleiden?

De watercoördinator heeft een coördinerende opdracht in het waterbeheer. Er worden in het kader van het waterlandschap binnenkort informatiesessies georganiseerd in de provincies. Daarbij is het belangrijk dat de minister vanuit haar functie de nadruk legt op samenwerking met de provincies. Zij spelen immers een belangrijke rol in het fysisch waterbeheersysteem met het onderhoud van waterlopen categorie 2, het aanleggen van watervoorraden en voorkomen van watersnood.

Bart Caron sluit zich aan bij het GLB betreffende inkomenszekerheid, klimaat, omgeving, en ook bij de keuzes van het eigen beleid voor bijvoorbeeld jonge landbouwers en regionale accenten.

In de passage over de aanpassing van de Pachtwet werd geen concrete timing weergegeven. Kan de minister de geplande beleidscyclus meedelen?

In verband met de uitvoering van de resolutie betreffende voedselverspilling en onnodige voedselverliezen (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 163/4) vermeldt de minister de nulmeting van 2015. Wat zijn de andere maatregelen die in dit kader worden genomen?

Sofie Joosen verwijst naar de ontwikkeling van het nieuw strategisch plan Bio. Welke nieuwe accenten zullen hierin worden gelegd en welke middelen worden voorzien?

Het actieplan 'Alternatieve eiwitbronnen' heeft als doel onze afhankelijkheid van import te verlagen, met bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van een lokale sojaproductie. Hoe ver staat het met het areaal en welke bevindingen komen er uit de praktijktests?

Het overleg over innovatie met de praktijkcentra, onderzoekcentra en de sector over nog betere afstemming van het landbouwonderzoek in Vlaanderen zal dit werkjaar worden afgerond. Er zullen diverse acties worden opgelijst en uitgevoerd. Heeft de minister reeds zicht op de belangrijkste knelpunten?

In het voorjaar 2018 zal een promotiecampagne worden gelanceerd in verband met de strategische doelstelling over de overheid als partner, en meer specifiek over PDPO III. Wat zal de inhoud zijn van deze campagne?

Jos De Meyer feliciteert de VLAM met de voortrekkersrol die het in Europa vervult en met het succes van de ingediende Europese projecten. Eenzelfde appreciatie wenst hij uit te drukken voor het uitstekende werk dat ILVO verricht.

Uit contacten met het werkveld blijkt dat landbouwers het soms erg moeilijk hebben. 'Boeren op een kruispunt' verricht in deze situaties uiterst nuttig werk. Zij formuleerden een aantal suggesties voor de administratie bij het verrichten van invorderingen bij land- en tuinbouwers. Is de minister bereid om in contact te treden met 'Boeren op een kruispunt' om hun suggesties te aanhoren en eventuele verbeteringen in de bestaande procedures aan te brengen?

Een sector die het vandaag moeilijk heeft is de vleesveehouderij. *Jos de Meyer* stelde in het verleden reeds een aantal vragen over de zogenaamde black box als afgeschermd registratiesysteem in de rundvee- en varkensslachthuizen. Zijn er het voorbije jaar op dat vlak nog overtredingen vastgesteld? Zo ja, hoeveel en in welke slachthuizen werd het systeem nog niet geïnstalleerd? Op welke manier wordt daar dan tegen opgetreden?

Onze land- en tuinbouwers wensen hun noeste arbeid en de productie van gezonde producten beloond te zien met een fair inkomen. De retail speelt hierin een belangrijke rol met zijn bijzonder sterke machtspositie in de markt. Hoe kan de tegenmacht van de producenten worden versterkt?

III. Antwoorden van minister Joke Schauvliege en bijkomende opmerkingen van de commissieleden

1. Afschaffing van de landbouwvennootschap

Minister *Joke Schauvliege* bevestigt dat de Federale Regering haar principiële goedkeuring heeft verleend aan een wetsvoorstel waarin het Belgische vennootschapsrecht wordt hervormd. Dat wetsvoorstel ligt momenteel voor advies bij de Raad van State. Het aantal vennootschapsvormen wordt in het voorstel tot vier teruggebracht: de bvba, de personenvennootschap, de coöperatieve vennootschap en de naamloze vennootschap.

Het feit dat alle andere vennootschapsvormen geïncorporeerd worden in deze vier overblijvende vormen betekent echter niet dat de sectorale regels die daar aan vasthangen, plots zullen verdwijnen. De federale overheid heeft zich geëngageerd om bijvoorbeeld de aspecten op het vlak van fiscaliteit die vandaag vasthangen aan de landbouwvennootschap, te behouden. De hervorming zal ook niet van de ene op de andere dag worden doorgevoerd. Er zal een betekenisvolle overgangstermijn worden voorzien. Voor de Vlaamse wetgeving in het kader van bijvoorbeeld VLIF zal dit geen effect hebben.

2. Beheersen van waterschaarste en wateroverlast

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid werkt zowel rond overvloed aan water als rond droogte. Een van de instrumenten bestaat erin om tijdens periodes van grote neerslaghoeveelheden water te bufferen om vervolgens te kunnen inzetten in periodes van waterschaarste. In dit verband zullen onder meer samenwerking en win-winmogelijkheden tussen landbouw en milieu worden bekeken om buffering en bekkens in te zetten als een gecombineerde aanpak van de waterschaarste en -overlast. Zowel de technische als vergunningsmatige

aspecten waar men vandaag soms tegen aan loopt, zullen hierbij worden onderzocht door CIW en het Departement Landbouw en Visserij.

Binnen de landbouwadministratie werd een watercoördinator aangesteld die het aanspreekpunt is voor landbouwgerelateerde zaken zoals het Landbouwrampenfonds, de brede weersverzekering, onderzoek vanuit ILVO en de praktijkcentra, sensibilisering en voorlichting, de praktijkgids 'Water en klimaat', VLIF, KRATOS enzoverder. Via het praktijkonderzoek, de demonstratieprojecten en de gebiedsgerichte werking vanuit de vijf provinciale buitendiensten van de landbouwadministratie is er een nauwe link en samenwerking met de provincies en het lokale niveau.

Omdat de waterproblematiek breder gaat dan de landbouwsector vervult CIW een overkoepelende coördinerende rol. De landbouwadministratie, de gemeenten en provincies zijn lid van de CIW. Daardoor is afstemming en samenwerking verzekerd. CIW werkt momenteel aan de uitbouw van een crisisdraaiboek Droogte, waarin rekening wordt gehouden met de ervaringen die de stakeholders tijdens de crisisperiode hebben opgedaan.

3. Geen bepalingen over loonwerkers in de beleidsbrief Landbouw en Visserij

De minister bevestigt dat de beleidsbrief Landbouw en Visserij geen specifieke maatregelen heeft voorzien voor loonwerkers. Loonwerkbedrijven worden immers beleidsmatig niet als landbouwbedrijven beschouwd waardoor ze niet onder de primaire sector vallen. Bepalingen in resoluties ten aanzien van de Vlaamse Regering die op niet-primaire economische actoren betrekking hebben, vallen dus onder het beleidsdomein Economie.

De vraag van Francesco Vanderjeugd om de bijdrage van de loonwerkers in kaart te brengen conform de resolutie betreffende de schaalverandering en differentiatie in de land- en tuinbouwsector (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 836/4) moet derhalve vanuit het beleidsdomein Economie worden beantwoord.

4. Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie en de federale bevraging over ggo's

De minister verwijst naar de vraag van Francesco Vanderjeugd over een nieuw project van het Vlaams Instituut voor Biotechnologie voor het kweken van maïs in Wetteren en de vraag hoe de minister staat tegenover het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen dat een bevraging zal doen over onder andere ggo's.

De minister wil dit onderwerp niet dogmatisch benaderen en wenst technologische oplossingen voor grote uitdagingen niet a priori uit te sluiten. Alles moet geval per geval en op basis van een wetenschappelijke inschatting van het risico worden beoordeeld. In die zin betreurt zij dat het Europese besluitvormingsproces over technologische oplossingen zoals ggo of andere vormen van gewasbescherming, sterk wordt gepolariseerd door ongenueanceerde berichtgeving.

Die polarisering leidt er in de praktijk toe dat Europa tonnen ggo-gewassen importeert uit derde landen. Europese bedrijven verwerken deze ggo's in ons voedsel en veevoeder, terwijl we onze eigen Europese boeren verbieden om diezelfde ggo's op Europese bodem te telen. Die absurde situatie is zowel economisch, ecologisch en sociaal onhoudbaar in een geglobaliseerde vrije markteconomie.

5. Welzijn van nutsdieren

Met betrekking tot de uitspraken van minister Ben Weyts over het welzijn van dieren in kwekerijen verwijst minister Schauvliege naar het beleidsdomein Dierenwelzijn. Minister Schauvliege kan enkel aangeven dat zij ook het welzijn van nutsdieren belangrijk vindt en dat de regels daarvoor Europees werden vastgelegd. Het komt er op aan dat de landbouwer zijn bedrijf goed beheert en dus oog heeft voor deze regels. Het beleid moet goed worden gesanctioneerd zodat misbruiken worden bestraft en bedrijven die de wetgeving correct naleven niet worden bestraft met een fout imago.

Francesco Vanderjeugd wijst erop dat de minister bevoegd voor Dierenwelzijn toch iets verder wil gaan dan de wettelijke bescherming, en de consumenten in de beoordeling van het welzijn van nutsdieren wil betrekken. Dat gaat verder dan de Europese regels en wat hierover in het Vlaamse regeerakkoord staat.

Minister *Joke Schauvliege* stelt dat zij inzake handhaving gebonden is aan de huidige regelgeving. Indien men inzake dierenwelzijn of bijvoorbeeld ook inzake bescherming van het leefmilieu nieuwe stappen wil ondernemen, moeten hiervoor de nodige initiatieven qua aanpassing van de regelgeving worden genomen. Op basis hiervan kunnen dan nieuwe procedures inzake handhaving worden uitgewerkt.

6. Startersinitiatieven voor jonge boeren naast het project Groene Kring

De minister deelt mee dat het jaarlijkse aantal starters dat beroep doet op opstartsteun van VLIF, minder dan 150 bedraagt. In de praktijk laten starters zich quasi allemaal door een adviesbureau begeleiden bij hun vestiging als landbouwer. Over de problematiek van de vestiging kan de kandidaat-landbouwer zich ruim informeren bij de beroepsorganisaties, de jongerenorganisaties en de Vlaamse overheid. De overheid komt tegemoet aan de noden op het vlak van opleiding, advies, inkomen en ondersteuning van de vestiging en bij investeringen.

Wat bijkomende acties betreft die jongeren moeten aanmoedigen zich te vestigen als landbouwer, meent de minister dat men bij het herzien van regelgeving telkens goed moet afwegen of er specifieke elementen belangrijk zijn voor startende jongeren. VLIF doet dat reeds door jonge landbouwers hoger te scoren op hun investering. Ook binnen het GLB na 2020 moet men die kaart volop trekken.

De minister zet ook in op maatregelen om innovaties in de sector te stimuleren. Innovaties zijn cruciaal om de opvolging en ontwikkeling in de landbouwsector te garanderen, en om generatievernieuwing te bevorderen. De jonge generatie landbouwers kan een grote rol spelen in het implementeren van innovaties.

Jonge landbouwers kunnen zich vanaf de opstart van hun bedrijf via het bedrijfsadviesstelsel KRATOS laten adviseren over heel wat thema's die van belang zijn voor een goede bedrijfsvoering. Om hen maximaal te ondersteunen, worden ze ook hier bevoorrecht doordat ze, in tegenstelling tot andere landbouwers, niet eenmaal maar tweemaal een ondernemingsplan en bedrijfs-economisch advies kunnen krijgen via KRATOS.

7. Aanpassen van de Pachtwet

Minister Schauvliege kan niet vooruit lopen op de parameters die in een eventuele aanpassing van de Pachtwet aan bod zullen komen. Deze discussie

loopt nog. In de komende weken zal duidelijk worden of er al dan niet een wijziging aan de Pachtwet zal worden doorgevoerd.

8. Gebruik van voedselreststromen

De resultaten van de eerste meting van het gebruik van voedselreststromen die werd uitgevoerd in het kader van de ketenroadmap Voedselverliezen, zijn beschikbaar op de website voedselverlies.be.

In 2015 werd 92 percent van alle voedselreststromen gevaloriseerd. Daarmee behoort Vlaanderen tot de wereldtop van beste presteerders. Niet minder dan 16.400 ton voedseloverschotten kreeg een sociale bestemming in Vlaanderen. De geplande acties blijven onverminderd lopen en zitten op schema. Dat kan gedetailleerd worden opgevolgd op de website.

9. Sojateelt in Vlaanderen

De minister deelt mee dat de sojateelt in Vlaanderen in 2017 wordt gelanceerd. Mede dankzij het voorbereidende onderzoeks- en proefveldenwerk, kan de teelt op 35 hectaren worden geïntroduceerd. De eerste signalen geven aan dat behoorlijke opbrengsten worden behaald die economisch nipt haalbaar zijn dankzij het feit dat een belangrijk Vlaams voedingsbedrijf zijn schouders mee onder deze introductie heeft gezet. Dit geeft ook meer zekerheid voor het afnemen van de gekweekte soja.

Teelttechnisch is de introductie dus geslaagd, maar om volledig concurrentieel te worden tegenover graanteelten zal de opbrengst per hectare in de toekomst nog moeten toenemen. De onderzoekers van het ILVO geloven er sterk in dat dit zal lukken, vooral door genetische selectie en door verder geoptimaliseerde teelttechnieken en gewasbeschermingsmiddelen.

Toch pleit de minister voor enig realisme. De verdere ontwikkeling en groei van de sojateelt in Vlaanderen zal vraaggestuurd gebeuren vanuit de industrie die zich richt op voedsel voor humane consumptie. Voor diervoeders zal ook de komende jaren ongetwijfeld nog naar de reststromen van geïmporteerde sojabonen worden gekeken. Het betreft hoofdzakelijk sojaschroot dat overblijft na persing tot sojaolie voor humane consumptie.

10. Afstemming binnen de kennisketen inzake innovaties

De minister bevestigt dat een goede afstemming inzake landbouwonderzoek noodzakelijk is. Dit kan beter op het vlak van samenwerking binnen de kennisketen en rond bijvoorbeeld praktische zaken in verband met het efficiënter maken van het instrumentarium. De discussie met de diverse praktijkcentra is volop aan de gang en de minister zal in de loop van dit werkjaar zeker nog communiceren over de concrete acties die hieruit voortvloeien.

11. De overheid als partner: promotiecampagne PDPO III

De doelstelling van de promotiecampagne PDPO III is om het plattelandsbeleid als tweede pijler van het GLB bekend te maken bij het brede publiek. Hiertoe zal men de burger laten kennismaken met een aantal bedrijven en projecten die steun ontvingen uit PDPO. Hierbij wordt aandacht gegeven aan de drie horizontale doelstellingen: innovatie, milieu en matigen van en aanpassing aan klimaatverandering.

De beste manier om dit te doen is het bezoeken van een aantal van deze projecten en bedrijven. Daarom wil de minister in elke provincie een begeleide

wandeltocht uitstippelen. Verder is het ook de bedoeling om niet enkel de deelnemers aan de wandeltochten te informeren, maar de informatie te richten op alle Vlamingen. De routes zullen later op de website van het Vlaams Ruraal Netwerk te raadplegen zijn. Geïnteresseerden die de begeleide wandeling niet kunnen volgen, kunnen zo op een ander moment langs de verschillende projecten en bedrijven wandelen en over deze projecten de nodige informatie terugvinden.

Sofie Joosen informeert of de uitrol van de provinciale wandeltochten door de provincies zal gebeuren en of er in dit geval een samenwerking wordt opgestart.

Minister *Joke Schauvliege* deelt mee dat de provincies uiteraard bij het uittekenen van de projecten worden betrokken. Ze maken deel uit van de Leadergroepen, en de projecten worden samen met hen opgestart, gefinancierd en beoordeeld.

12. 'Boeren op een kruispunt'

De minister noteert de suggestie van Jos De Meyer om, via de ervaringen van 'Boeren op een kruispunt', de procedures voor het innen van vorderingen bij te sturen. Er lopen reeds veel contacten tussen de administratie en 'Boeren op een kruispunt' en dit element kan zeker worden opgepikt. De minister ondersteunt de werking en waar mogelijk probeert zij hen ook te helpen met problemen die ze signaleren.

13. Vleesveehouderij en sanctioneren van overtredingen van de black box

Met uitzondering van twee plaatsen werd het afgeschermd registratiesysteem 'black box' overal geïnstalleerd in de rundvee- en varkensslachthuizen. Ten aanzien van de twee plaatsen waar het systeem nog niet operationeel is, werden processen-verbaal opgesteld.

In alle andere slachthuizen zijn op dit vlak geen grote gebreken of problemen vastgesteld. Elke landbouwer kan de karkasindelingsresultaten van zijn geslachte dieren online raadplegen, wat voor meer transparantie zorgt.

De administratie volgt dit dossier van kortbij en onderwerpt de systemen aan testprocedures. Afhankelijk van de resultaten van die testen kunnen er eventueel bijkomende maatregelen of corrigerende acties aan de slachthuizen worden opgelegd.

Jos De Meyer informeert wat de gevolgen zijn voor de slachthuizen die geen gevolg geven aan hun verplichtingen, ook nadat een proces-verbaal werd opgemaakt. Hoe wordt dit opgevolgd en welke middelen heeft de minister inzake handhaving?

Minister *Joke Schauvliege* verwijst naar de reguliere afhandeling van de handhaving, met controles, eventueel opmaken van processen-verbaal, de mogelijkheid voor de overtreder om zich in orde te stellen en het uitvoeren van nieuwe controles. Indien blijkt dat een slachthuis zich niet in orde stelt met de regels, zijn uiteraard de bepalingen van het Landbouwdecreet van toepassing, inclusief de mogelijkheid tot sluiting van het slachthuis.

14. Een fair inkomen voor de land- en tuinbouw en de positie tegenover de retail

Producenten kunnen hun machtspositie op twee manieren versterken: enerzijds door in te zetten op een betere onderhandelingsmacht in de klassieke agrovoedingsketen en anderzijds door in te zetten op alternatieve kanalen waardoor ze minder afhankelijk zijn van de klassieke agrovoedingsketen.

De doelstelling van een betere onderhandelingsmacht kan worden bereikt door te investeren in innovatie of productkwaliteit waardoor een hogere toegevoegde waarde kan worden gecreëerd. Hier zet de minister op in door subsidiëring van projecten via oproep, demoprojecten, EIP en dergelijke.

Producenten kunnen zich ook groeperen in producentenorganisaties en samen onderhandelen in plaats van tegen elkaar te concurreren. De minister geeft opstartsteun voor dergelijke producentenorganisaties via oproepen onder pijler II. Enkele producentenorganisaties beginnen ook interesse te ontwikkelen in de opvolging van termijnmarkten voor hun leden-landbouwers. Op die manier kunnen bijvoorbeeld inkoopkosten van voeders vooraf worden vastgeklekt op de termijnmarkt, en eventueel kan dat ook voor de verkoopprijs van hun product. Zo kan er worden gewerkt op basis van een bepaalde marge.

De minister probeert de transparantie in de keten te versterken door het up-to-date houden van diverse dashboards op de website van het departement en het bijhouden van margebarometers.

Op EU niveau blijft de minister aandringen op een evaluatie van de keten, met inbegrip van de retailsector, zodat de marges over de hele keten worden gemonitord. Dit is in het kader van mededinging echter een complex verhaal. Wat de alternatieve kanalen betreft is er VLIF-steun voorzien voor thuisverkoop. Op die manier kunnen landbouwers hun inkomen diversifiëren.

15. Voorbereiden van de brexit in het belang van onder andere de Vlaamse visserij

Het Departement Landbouw en Visserij heeft inderdaad al een interne impactanalyse laten uitvoeren. De belangrijkste resultaten hiervan werden ook al gedeeld met de Vlaamse, federale en Europese brexitonderhandelaars. Hoewel de eigenlijke onderhandelingen over de visserij nog niet zijn begonnen, maakt de minister – via de eigen diensten en de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie – van deze tussentijd optimaal gebruik om de onderhandelaars voldoende te sensibiliseren over de specifieke gevoeligheden voor de Vlaamse visserijsector.

De interne impactanalyse bevestigt dat de brexit een dramatische impact kan hebben op de Vlaamse vloot. Daarom pleit Vlaanderen voor een absolute status quo van de huidige quotaverdeling, inclusief het behoud van de huidige toegangsrechten tot de territoriale wateren en de Exclusieve Economische Zone. Verder wordt gepleit voor het behoud van een gelijk speelveld qua technische maatregelen, controle en afspraken inzake gezamenlijk duurzaam beheer in al zijn aspecten, en dit zowel ecologisch als socio-economisch.

16. Uitvoering van de resolutie over recreatieve zeevisserij

De minister bevestigt dat de resolutie betreffende de monitoring en de regelgeving van de recreatieve zeevisserij ten onrechte niet werd opgenomen in het overzicht over uit te voeren resoluties. Dat wil echter niet zeggen dat er in de praktijk niet aan wordt gewerkt.

Zo is er een vervolg gekomen op het project LIVIS waarbij ILVO en VLIZ het monitoringsprogramma hebben uitgebreid naar visserijactiviteiten vanaf de kustlijn, en acties hebben ondernomen om de grootte van de vangsten in kaart te brengen. Een relatief groot aantal sportvisserij heeft zich geëngageerd een logboek bij te houden en over te maken met hun vangstgegevens.

Verder werd er in het kader van het convenant 'Visserij verduurzaamt' een werkgroep opgestart die zich specifiek richt op de recreatieve visserij. De werkzaamheden van die werkgroep hebben nog niet geleid tot definitieve conclusies. In het bijzonder wordt verder nagedacht over de ontwikkeling van een wettelijk kader om voor bepaalde recreatieve vlootsegmenten de overstap naar de beroepsvisserij mogelijk te maken. Dit heeft niet alleen repercussies voor het Vlaamse beleid. De voorwaarden rond veiligheid en bemanning moeten federaal worden vastgelegd.

17. Valorisatie van duurzaam gevangen vis en wetenschappelijk onderbouwde trajecten

De verbetering van de duurzaamheid van onze visserij is een constante zorg en geniet de volle ondersteuning via de subsidie van tal van projecten. De vraag is hoe de inspanningen van onze vissers zichtbaar kunnen worden gemaakt naar de handel en de consument.

Een eerste stap werd gezet met de opmaak van het meetinstrument VALDUVIS als valorisatie van duurzaam gevangen vis. Vandaag wordt deze tool gebruikt in het MaViTrans-project om de reder die hieraan wenst mee te doen, te begeleiden om tot een hogere ranking op de duurzaamheidschaal te komen. Als waardering voor de inzet en het behalen van een minimumscore, wordt onderzocht hoe de aangevoerde vis op de veiling, via de veilklok, een indicatie kan krijgen die aanduidt dat de vis op een verantwoorde en duurzame wijze werd gevangen. Deze passage in de beleidsbrief gaat dus inderdaad over het project MaViTrans.

Het doorlopen van het verbetertraject verloopt in samenwerking met de redercentrale en zij zijn dan ook verantwoordelijk om hun leden daartoe te motiveren. Er hebben reeds een dertigtal reders hun engagement gegeven en de minister hoopt dat er de komende weken nog vele engagements bijkomen.

18. Interregproject Sustrafish en de rol van Vlaanderen

Met betrekking tot Sustrafish deelt de minister mee dat het eerste voorstel Sustrafish in 2016 niet werd goedgekeurd als Europees Interreg Community project. Begin 2017 werd met de partners overlegd of ze het project opnieuw zouden indienen voor de Interreg call begin 2017. Er werd besloten de indiening uit te stellen. Afhankelijk van de ontwikkelingen van VALDUVIS in Vlaanderen en de lokale initiatieven in de partnerlanden, zal in 2018 worden overwogen of men nogmaals een kans zal wagen. De oorspronkelijke rol van ILVO in het eerste projectvoorstel was het trekken van het project en het uitdragen van de opgedane kennis rond VALDUVIS.

19. Nieuwe softwaretoepassing in de visserij

In eerste instantie gaat deze passage over Quovis als het nationaal quotumopvolgsysteem dat moet geüpdatet worden omdat de bestaande software niet meer voldoet aan de EU-standaarden en formaten. Dit systeem moet namelijk uitwisseling kunnen doen van gegevens met buitenlandse systemen.

Daarnaast bestaat er ook een applicatie voor het elektronisch logboek dat draait op de applicatie M-catch. Dit heeft wat kinderziektes gehad maar draait nu al vrij

goed sinds een jaar. Toch moet dit systeem ook worden aangepast aan nieuwe evoluties en bijvoorbeeld ook de linken met de nieuwe Quovisapplicatie.

20. Pulsvisserij

Voor de experimentele pulsvisserij in westelijke wateren werd een basisplan gemaakt. De discussie met de Europese Commissie werd dit jaar ook gevoerd en de Europees commissaris Hogan reageerde positief op de plannen. Daarom worden nu verdere gesprekken gevoerd met de stakeholders rond de concrete uitvoering.

Steve Vandenberghe informeert wanneer de resultaten kunnen worden verwacht van het TECHVIS-project voor een verbeterde techniek voor pulsvisserij die voor de garnalvissers wordt ontwikkeld.

Minister *Joke Schauvliege* kan momenteel nog geen concrete timing meedelen. Samen met de stakeholders wordt nog onderzocht hoe het project verder kan worden uitgerold.

21. Aanlandplicht, uitzonderingsregels en het betrekken van de vissers

De dienst Visserij publiceerde op regelmatige tijdstippen een rondschriven waarin de maatregelen in begrijpbare taal worden omgezet. Verder zijn er de maandelijkse bijeenkomsten van de Quotacommissie waarop de actuele stand van zaken wordt gemaakt en waarop de sector om een input wordt verzocht rond het thema. Verder is de drempel tussen sector en beleid vrij laag en kan er vrij kort op de bal worden gespeeld.

Er wordt in projecten ook samengewerkt met de reders rond overlevingstechnieken, waarbij via wetenschappelijke inzichten tools worden aangeboden om hiermee om te gaan.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Sabine VERMEULEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

bvba	besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
CIW	Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid
EIP	Europees Innovatiepartnerschap
Enerpedia	de agrarische energie-encyclopedie
EU	Europese Unie
ggo	genetisch gemodificeerd organisme
GLB	gemeenschappelijk landbouwbeleid
ILVO	Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek
Interreg	communautair initiatief van de Europese Commissie
KRATOS	bedrijfsadviessysteem raad op maat voor landbouwers
LIVIS	Lage Impact Visserij
MaViTrans	Markterkenning voor een Visserij in Transitie
M-catch	elektronisch logboek voor de visserij-industrie
PDPO	Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling
SD	strategische doelstelling
VALDUVIS	Valorisatie van Duurzaam gevangen Vis
VLAM	Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee